

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Västerbottens län

Juni 2018

Ett samarbete mellan:

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Innehåll

Om Småföretagsbarometern	3
<i>Nettotal och konjunkturindikatorn</i>	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Västerbottens län.....	4
Det ekonomiska läget och näringslivet i Västerbottens län.....	5
<i>Näringslivet i Västerbottens län</i>	5
Småföretagsbarometern – Västerbottens län	7
<i>Konjunkturindikatorn</i>	8
<i>Sysselsättning</i>	10
<i>Orderingång</i>	11
<i>Tackat nej till order</i>	12
<i>Omsättning</i>	13
<i>Lönsamhetsutvecklingen</i>	14
<i>Företagens prisförväntningar</i>	14
Expansionsutsikter och hinder för expansion	15
sSlutsatser och policyförslag.....	19

Om Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a) Ja/nej
- b) Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerns konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för *sysselsättning, orderingång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Västerbottens län

- **Småföretagskonjunkturen** i Västerbotten är fortsatt god. Tillväxttakten i konjunkturen har dock mattats av något i årets mätning, men ligger fortsatt högre än riksgenomsnittet. Utfallet i årets mätning blev således inte på den rekordhög nivå som företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Förväntningarna på de kommande 12 månaderna är att företagen tror på en fortsatt avmattad konjunkturutveckling framöver i nivå med riksgenomsnittet.
- **Sysselsättningstillväxten** har mattats av kraftigt i Västerbotten sedan i fjol. Utfallet blev en betydligt lägre tillväxttakt i sysselsättningen än vad företagen förväntade sig i förra årets mätning. Förväntningarna på det kommande året är att sysselsättningstillväxten ska återhämta sig och företagen tror på en ökad tillväxttakt.
- **Tillväxttakten för orderingången** i Västerbottens län har minskat sedan i fjol, men är fortsatt högre än riksgenomsnittet. Förväntningarna på året som kommer är att orderingångens tillväxttakt ska avta till en nivå med riksgenomsnittets utveckling.
- **Omsättningstillväxten** i Västerbottens län har avtagit något sedan 2017 års mätning, men är fortsatt högre än för riksgenomsnittet. Det är även för andra året i rad den starkaste omsättningstillväxten av alla län i Sverige. Företagen i länet förväntar sig en fortsatt avmattning i tillväxttakten under det kommande året.
- **Tillväxten av lönsamheten** i företagen i Västerbottens län har mattats av under de senaste 12 månaderna, men är fortsatt högre än riksgenomsnittet. Trots en fortsatt god lönsamhetstillväxt blev utfallet inte på den höga nivå som företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Företagen i länet tror på en utveckling till rekordhög nivåer för lönsamhetstillväxten under de kommande 12 månaderna.
- Av företagen i Västerbottens län upplever 64 procent att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, vilket är lägre andel än fjolårets 78 procent. Samtidigt uppger 9 av 10 av Västerbottens företag att de vill växa.
- Det främsta **tillväxthindret** hos småföretagen i Västerbottens län är svårigheterna med att hitta lämplig arbetskraft. Även tuff konkurrens, svag efterfrågan och höga arbetskraftskostnader är fortsatta tillväxthinder för företagen i länet.

Det ekonomiska läget och näringslivet i Västerbottens län

Inledningen av 2018 präglas av en fortsatt god konjunkturutveckling för de svenska småföretagen med en fortsatt vilja att anställa och expandera. En bidragande faktor är konjunkturutvecklingen i omvärlden och i Europa vilket driver på den svenska exporten. Inte minst OECD-länderna har haft en stark tillväxt i industriproduktionen under det gångna året. För första gången på drygt tio år är dessutom hela Europa i en relativt stark tillväxt samtidigt. Flera av de östeuropeiska länderna visar mycket starka ökning av bruttonationalprodukten, BNP.

Den svenska exporten och konjunkturutvecklingen drivs också på av en svag krona. Samtidigt som den svaga kronan gynnar exportföretagen utmanas många importerande företag med fallande marginaler, i synnerhet inom detaljhandeln där möjligheterna att höja priserna ut mot konsument ofta är begränsade.

Näringslivets investeringar ökar också i takt med kapacitetsutnyttjandet. Den positiva bilden har återkommande bekräftats av en fortsatt optimism hos företagen, även om allt fler tecken tyder på att högt ställda förväntningar om konjunkturutvecklingen inte har införlivats. Allt fler företag upplever också att det är svårt att finna lämplig kompetens och bristen på arbetskraft är stor i en rad branscher. Trots detta har vi sett relativt begränsade löneökningarna och inflationen har inte stadigt nått upp till målnivån på 2 procent.

Svårigheter för växande företag att rekrytera och anställa är ett betydande tillväxthinder för småföretagen samtidigt som kostnaderna för att anställa är höga relativt våra konkurrentländer. Om kompetensförsörjningen, som det ser ut, fortsätter att dämpa företagets tillväxtmöjligheter så riskerar det leda till att konjunkturläget mattas av.¹

Förändrade amorteringsregler kombinerat med osäkerhet gällande ränteutvecklingen och bristen på lämplig arbetskraft i byggsektorn har också bidragit till att bostadsmarknaden har kylts av något, i synnerhet i storstadsregionerna. Att internationella investerare börjar bli bekymrade för den svenska bostadsmarknaden syns bland annat i värdet på kronan som har försvagats ordentligt den senaste tiden. Oro på bostadsmarknaden och en hastig inbromsning av bostadsbyggandet riskerar att få en negativ inverkan även på andra sektorer om investeringstakten hos företag och hushållen faller tillbaka.

Mycket tyder på att förväntningsbilden av konjunkturläget håller på att förändras.

Valåret 2018 riskerar att bli inledningen på en svagare konjunkturutveckling. Småföretagens vilja och möjligheter att expandera och anställa blir då än viktigare för att möta samhällsutmaningarna framöver. Oavsett konjunkturläge så är förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande avgörande för företagets långsiktiga tillväxt.

Näringslivet i Västerbottens län

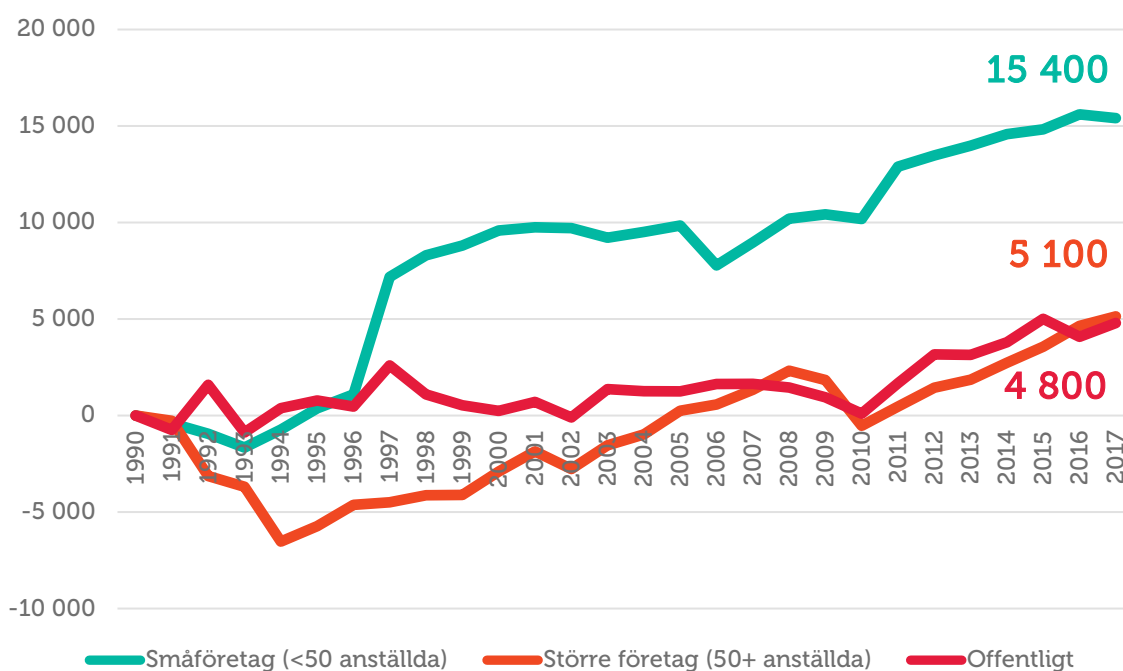
Traditionellt och på grund av naturtillgången är träindustrin med relaterade verksamheter en stor del av näringslivet i Västerbotten. Även de så kallade gröna näringarna växer liksom serviceverksamheter inom turism, och handel. Den offentliga sektorn är fortfarande en betydande arbetsgivare i länet. Näringslivet i Västerbottens län präglas trots det av en relativt stark företagarkultur, där de större företagen nu gått förbi offentlig sektor i tillväxten av jobb.

¹ Samtidigt som arbetslösheten har minskat så består tudelningen på arbetsmarknaden, inte minst arbetslöshetsgapet mellan inrikes och utrikes födda. Det tycks som att den svenska arbetsmarknadsmodellen är problematisk när det handlar om att skapa nya vägar in på arbetsmarknaden. Sverige har lägst andel låglönejobb i EU och den största skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda enligt OECD. Se bl.a. OECD 2010.

Den lokala näringslivspolitikerna genom bl.a. Länsstyrelsen arbetar för att skapa en ekonomiskt hållbar utveckling och öka sysselsättningen och uppmuntrar näringslivet att arbeta med frågor som rör jämställdhet, miljö och integration. Detta förutsätter en god infrastruktur liksom ett brett samarbete med näringsliv, kommuner och andra organisationer. Dialogen med och inom näringslivet är avgörande för att stärka näringslivets framtida förutsättningar.

Figur 1 visar tydligt att det är de mindre, växande företagen som står för sysselsättnings-tillväxten i Västerbottens län.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Västerbotten län sedan 1990 (källa: SCB)²

² Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

Jonas Nordin *Regionchef Företagarna Norrbotten*

Företagen i Västerbotten fortsätter sin positiva utveckling men tillväxttakten har mattats av något. Förväntningarna för ett år sedan var högt uppställda och till den nivån når inte företagen i länet. Företagens förväntningar inför det kommande året är att konjunkturen fortsätter att mattas av och sjunker ner mot det nationella snittet.

Sysselsättningstillväxten avtar markant men företagen tror på en återhämtning under kommande år. Fler företag än förväntat har tvingats till personalneddragningar.

Orderutvecklingen har mattats av men är fortsatt högre än riksgenomsnittet.

Företagen i Västerbotten fortsätter att ligga högt gällande omsättningstillväxten, för andra året i rad har länet den starkaste omsättningstillväxten i riket.

Totalt är tillväxten i Västerbotten fortfarande högre än riksgenomsnittet, trots att den mattats av något.

Likt förra året är det största tillväxthindret svårigheterna i att hitta lämplig arbetskraft. 9 av 10 av Västerbottens företag uppger att de vill växa och 64 % uppger att de har goda utsikter att expandera på sikt.

Småföretagsbarometern – Västerbottens län

Konjunkturindikatorn

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

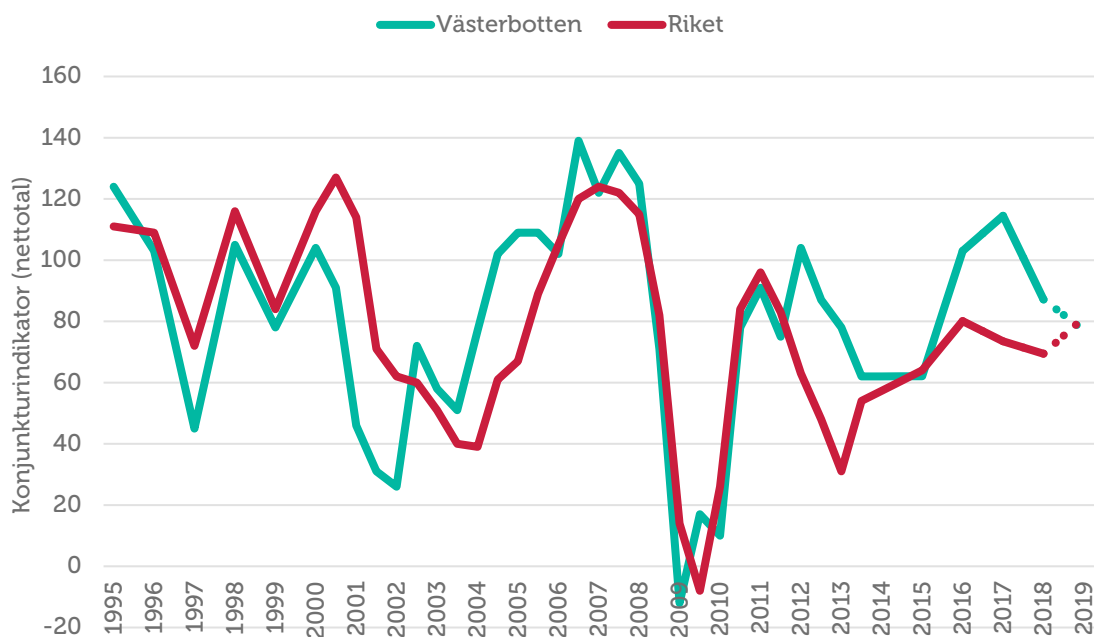
Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

I Småföretagsbarometern redovisar vi Västerbotten läns utveckling vad gäller sysselsättning, orderingång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet. Konjunkturen för småföretagen i Västerbottens län försämrades dramatiskt mellan 2008 och 2009. Från att år 2007 ha nått ett värde på cirka 135, bottnade index våren 2009 med ett värde på -12. Utvecklingen har generellt varit i linje med, eller något bättre än, riket som genomsnitt under de senaste åren. Västerbotten är ett län som utmärker sig även detta år genom en stark konjunkturindikator. Utmärkande för Västerbotten det gångna året är en tillväxt i samtliga delfaktorer. Om tillverkningsindustrin dessutom påverkas av internationell efterfrågan och av låga råvarupriser så är det lättare att förstå varför svängningarna i konjunkturutvecklingen kan upplevas som stora mellan enskilda år.

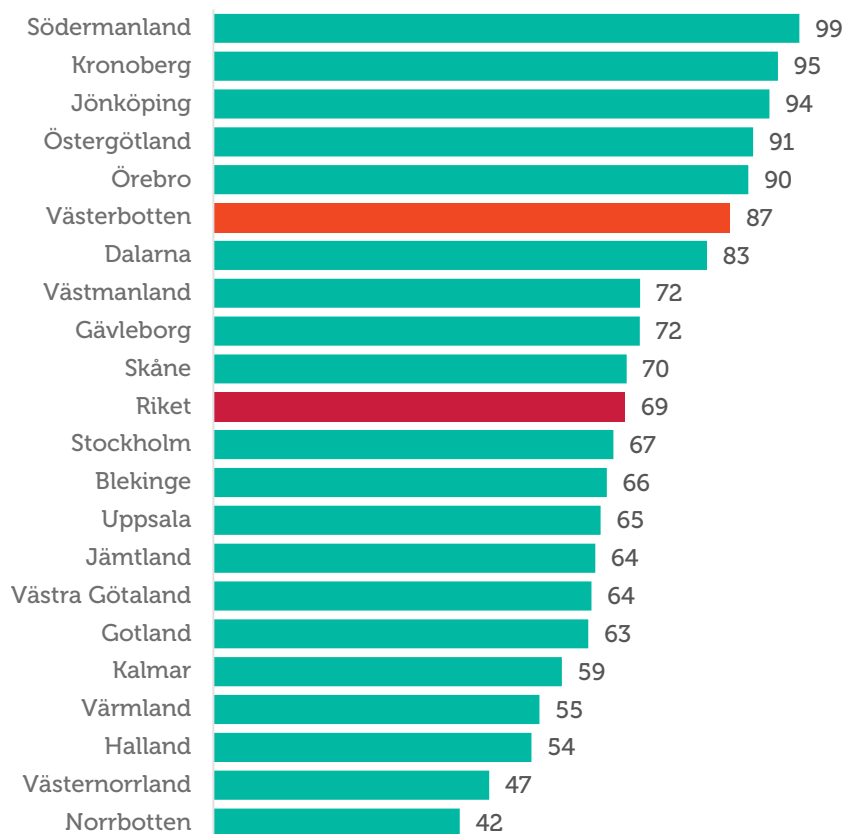
Småföretagarkonjunkturen i Västerbotten är fortsatt positiv och mycket god. I fjol såg länet den högsta noteringen sedan finanskrisen då den sammanvägda konjunkturindikatorn var 115. Tillväxttakten i konjunkturen har i årets mätning mattats av något, med en avmattning i samtliga delfaktorer, men ligger fortsatt högre än riksgenomsnittet. Konjunkturindikatorn har minskat från ett nettotal på 115 till 87 på ett års tid. Utfallet i årets mätning blev således inte på den rekordhögna nivå som företagen förväntade sig i fjolårets rapport.

Företagen i Västerbottens län förväntar sig att de kommande 12 månaderna är fortsatt goda, men de tror på en avmattad konjunkturutveckling även framöver till ett nettotal i nivå med riksgenomsnittet. Vikten av att fokusera på hur det lokala företagsklimatet kan utvecklas och förbättras på regional nivå är väsentligt för att upprätthålla länets goda konjunktur.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Västerbottens län och riket 1995-2018

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (netttotal) 2018

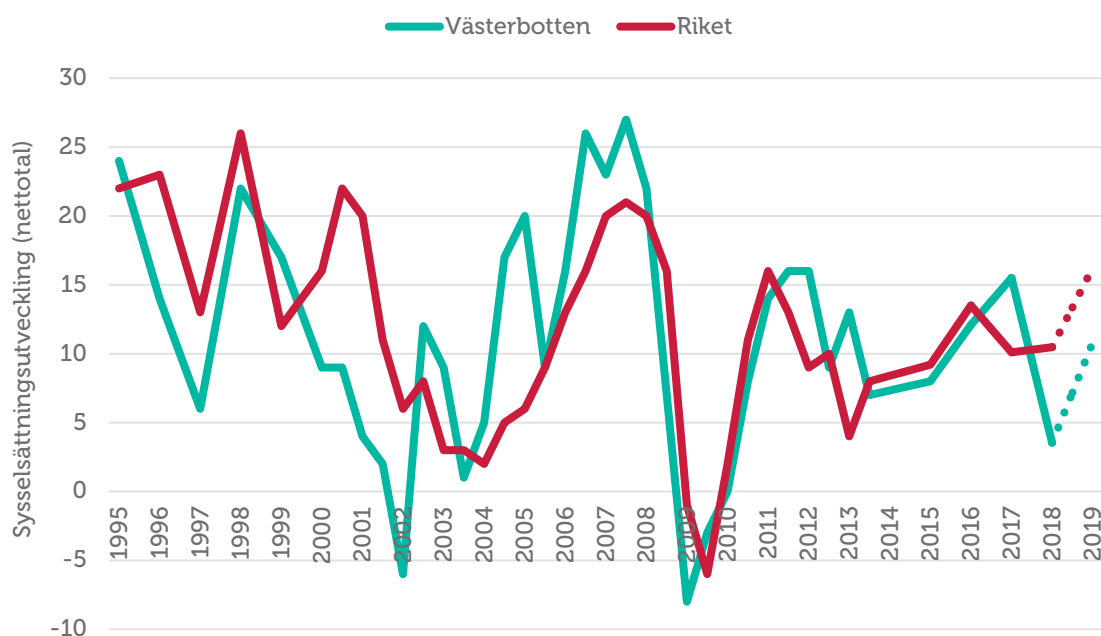
Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett netttotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningstillväxten har mattats av i Västerbottens län sedan i fjol, från ett netttotal på 16 till 4. Totalt uppger 15 procent av företagen att de har ökat sin personalstyrka medan 11 procent svarar att de minskat antalet anställda. Utfallet blev således en betydligt lägre tillväxttakt i sysselsättningen än vad företagen förväntade sig i förra årets mätning. Den främsta orsaken är att fler företag än förväntat tvingats till personalneddragningar. Det är också något färre som ökat antalet anställda, vilket sannolikt beror på att företagen haft svårt att hitta personal med den kompetens som efterfrågats.

Förväntningarna på det kommande året är att sysselsättningstillväxten ska återhämta sig och öka till ett netttotal på 11. Andelen företag som förväntar sig att öka antalet anställda är lika stor som i årets mätning. Anledningen till att tillväxttakten förväntas öka är att endast 4 procent av företagen förväntar sig att minska antalet anställda i verksamheten under de kommande 12 månaderna.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Västerbottens län och riket 1995-2018

Orderingång

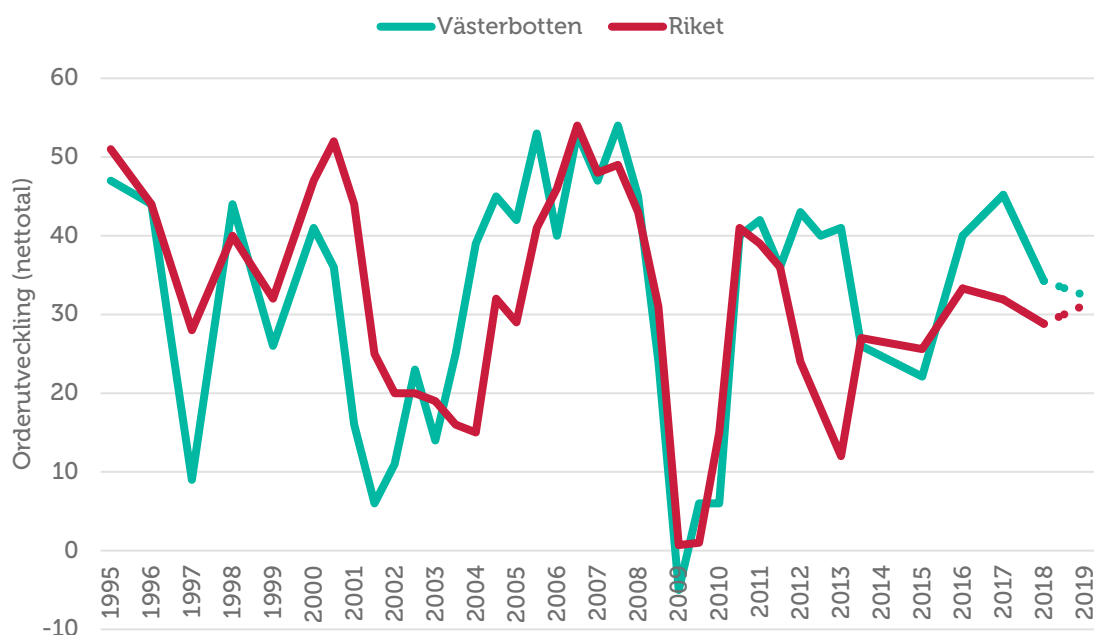
Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Tillväxttakten i orderingången i Västerbottens län har mattats av sedan i fjol, men är fortsatt högre än riksgenomsnittet. Likt övriga delfaktorer var orderingången i Västerbottens län mycket hög i fjol då nettotalet var 45, jämfört riksgenomsnittet på 32.

I årets mätning är det totalt 44 procent av företagen i Västerbotten som haft en ökad orderingång medan 10 procent haft en minskad orderingång de senaste 12 månaderna. Nettotalet i länet blir 34 jämfört med riksgenomsnittet på 29, vilket innebär att orderutvecklingens utfall blev lägre än fjolårets förväntningar (netttotal 60).

Förväntningarna på året som kommer är att orderingångens tillväxttakt ska avta till ett nettotal i nivå med riksgenomsnittet.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Västerbottens län och riket 1995-2018

Tackat nej till order

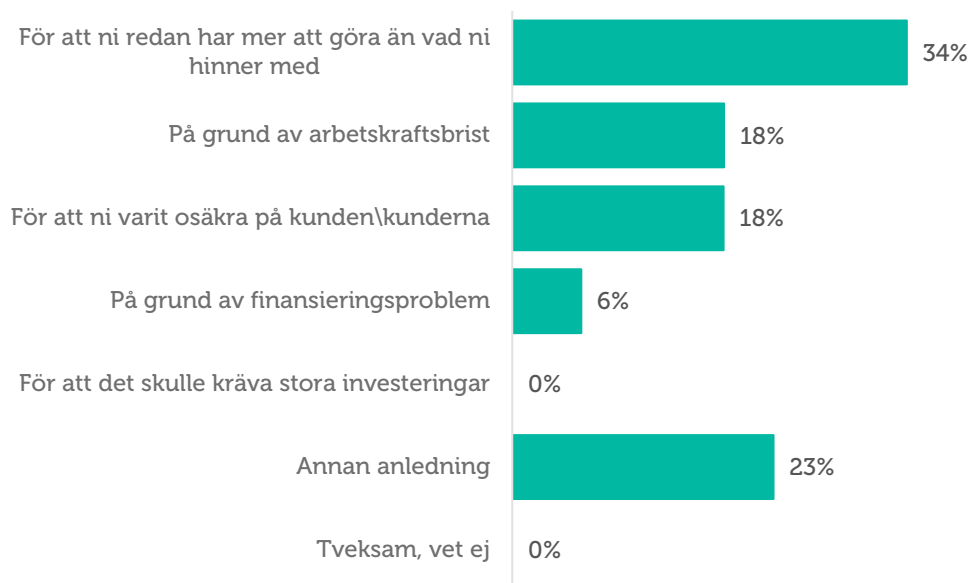
En hög orderingsgång är positivt i de allra flesta fall. Men nu när många företag i länet nått sitt kapacitetstak är det inte ovanligt att företag tvingas tacka nej till beställningar. Av samtliga småföretag i länet har 34 procent tvingats tacka nej till order, vilket är en ökning jämfört med fjolårets 27 procent. Jämfört med riksgenomsnittet (42 procent) är det dock en lägre andel, som tackat nej till order under de senaste 12 månaderna.

Precis som för övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order en konsekvens av att de redan har mer att göra än vad de hinner med. I Västerbottens län anger 34 procent av företagen detta som främsta anledning, jämfört med riksgenomsnittet på 49 procent.

Arbetskraftsbristen, exempelvis kompetens- och matchningsproblem, har ökat sedan fjolårets mätning och anges därmed i högre grad än för riksgenomsnittet som en orsak till att företagen i länet har tackat nej till order. I länet anger 18 procent av företagen detta som den främsta anledningen.

18 procent av företagen uppger att de tackat nej till order på grund av att de är osäkra på kunden.

Figur 6 Tackat nej till order

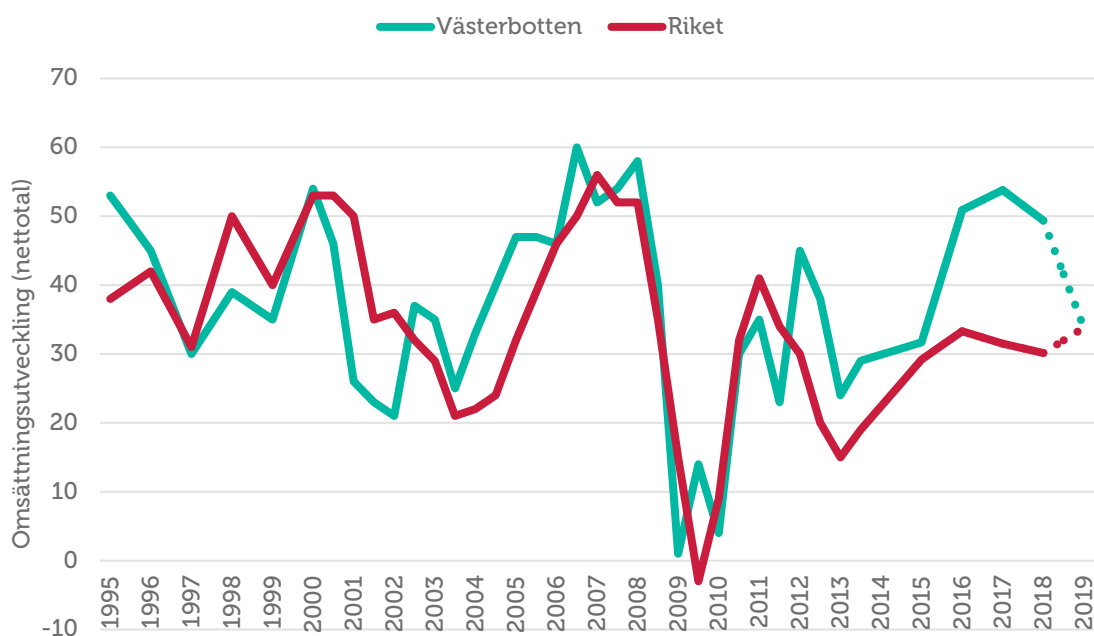

Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Västerbottens län har avtagit något sedan 2017 års mätning. Den totala omsättningstillväxten uppgår i år till nettotalet 49 och är, trots en avmattning, högre än för rikets genomsnitt på 30. Det är även för andra året i rad den starkaste omsättningstillväxten av alla län i Sverige. Totalt har 62 procent av länets företag ökat omsättningen i verksamheten de senaste 12 månaderna medan 13 procent har minskat den under samma tidsperiod. Företagen i Västerbottens län förväntar sig en fortsatt avmattning i tillväxttakten under det kommande året, till ett nettotal i nivå med riksgenomsnittet.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Västerbottens län och riket 1995-2018

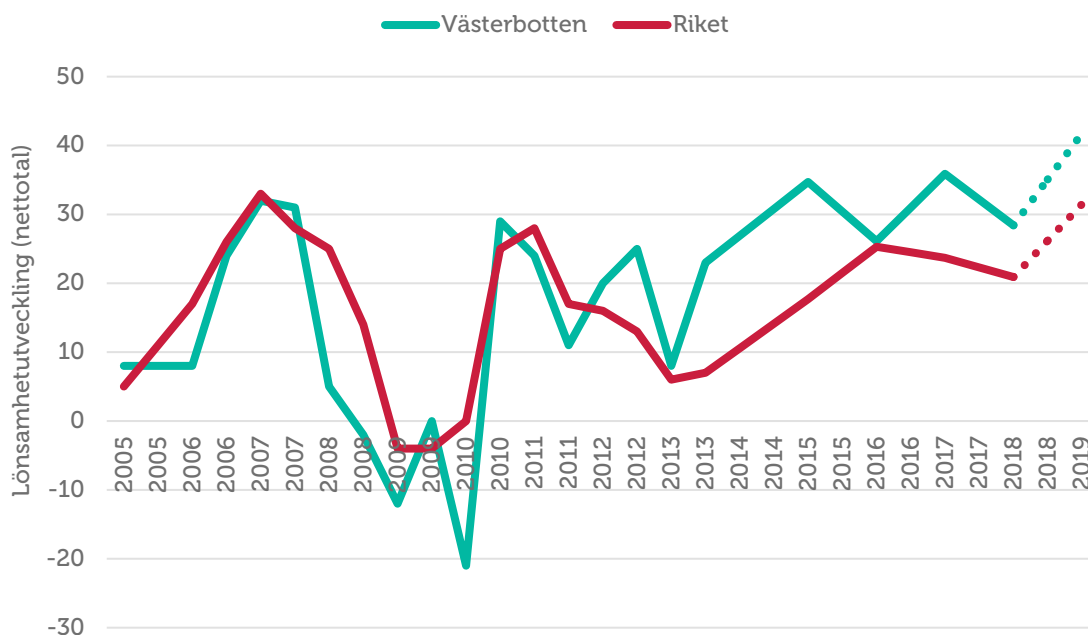
Lönsamhetsutvecklingen

Företagens möjligheter till att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis kopplade till lönsamhetsutvecklingen. De tämligen dramatiska rörelserna i lönsamheten avspeglar framförallt hur småföretagen påverkas av den internationella konjunkturen men också av svängningar i den inhemska ekonomin. I förra årets Småföretagsbarometer förutspådde företagarna att lönsamhetsutvecklingen skulle nå historiska rekordnivåer. Nettotalet förväntades landa på strax under 60. Enligt figur 8 blev utfallet inte den kraftigt ökade tillväxttakt som företagen förväntade sig.

Lönsamhetstillväxten i Västerbottens län har mattats av under de senaste 12 månaderna, men är fortsatt högre än riksgenomsnittet. Bland företagen i länet har 43 procent ökat sin lönsamhet medan 15 procent haft en minskad lönsamhet. Tillväxten av lönsamheten i Västerbottens län motsvarar således i år ett nettotal på 28, jämfört med fjolårets 36.

Utvecklingen framöver ser väldigt ljus ut, vilket avspeglar den fortsatt goda konjunkturutvecklingen. Nettotalet förväntas öka till 42.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Västerbottens län och riket 2005-2018

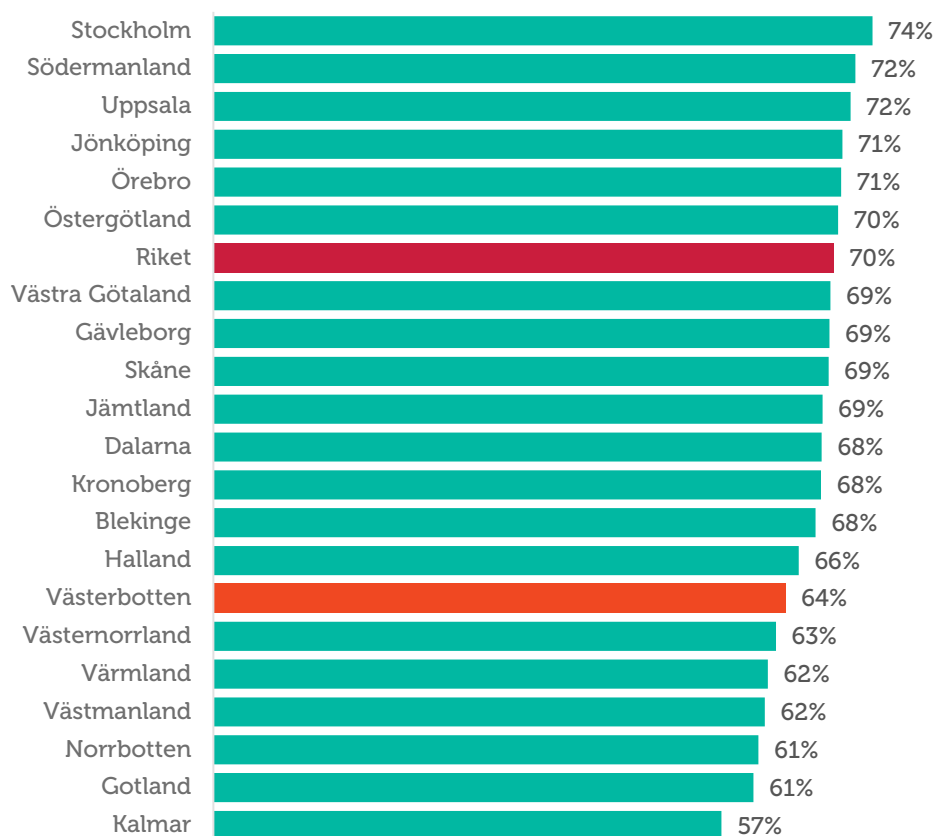
Företagens prisförväntningar

Det råder god konjunktur i Västerbottens län, vilket avspeglar sig i företagens förväntningar i prisutvecklingen de kommande 12 månaderna. Av länets småföretag förväntar sig 59 procent höjda försäljningspriser under det kommande året, vilket är den största andelen för samtliga län i landet. Nettotalet gällande den förväntade prisutvecklingen är 54 och således klart högre än riksgenomsnittet med nettotalet 37.

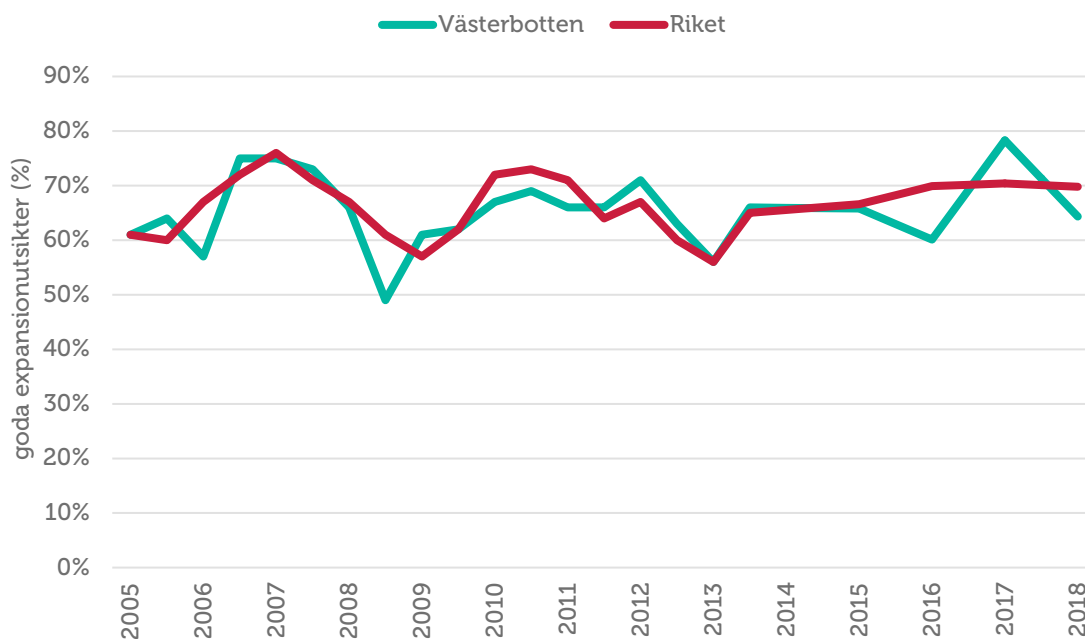
Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Västerbottens län ser sämre möjligheter till expansion än i fjol. Av företagen i länen upplever 64 procent att de har goda utsikter att expandera på sikt, vilket är betydligt lägre än fjolårets 78 procent. Riksgenomsnittet är 70 procent. Samtidigt är det 9 av 10 av länets företag som uppger att de vill växa.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2018

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Västerbottens län och riket 2005-2018

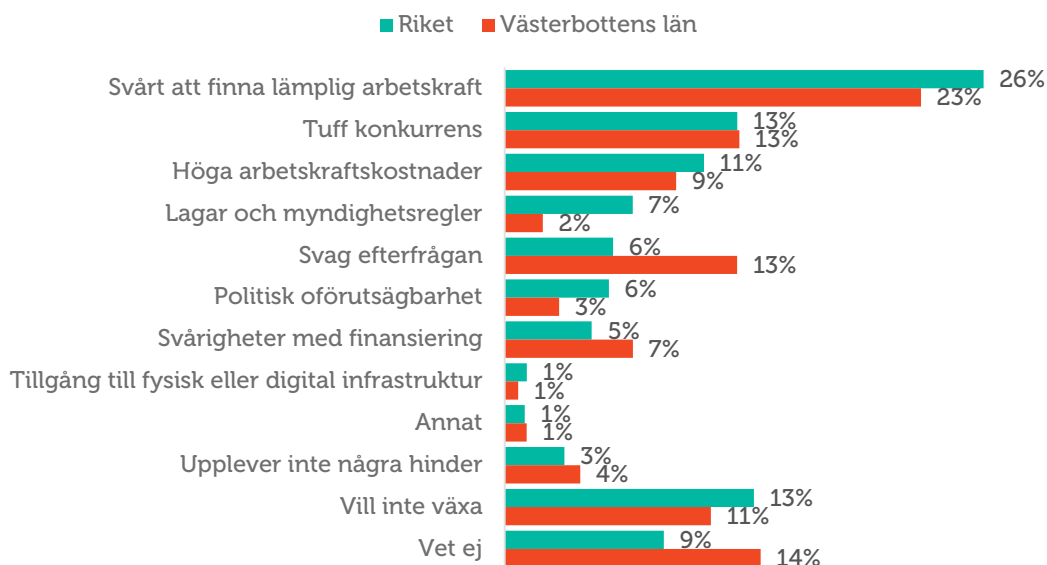

Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt största tillväxthindret som småföretagen i Västerbottens län upplever. Nästan var fjärde, 23 procent, uppger detta som största tillväxthinder. Det finns flera orsaker till rekryteringssvårigheterna men de största utmaningarna ligger i matchningen. Företagen hittar inte personer med rätt utbildning och erfarenhet.

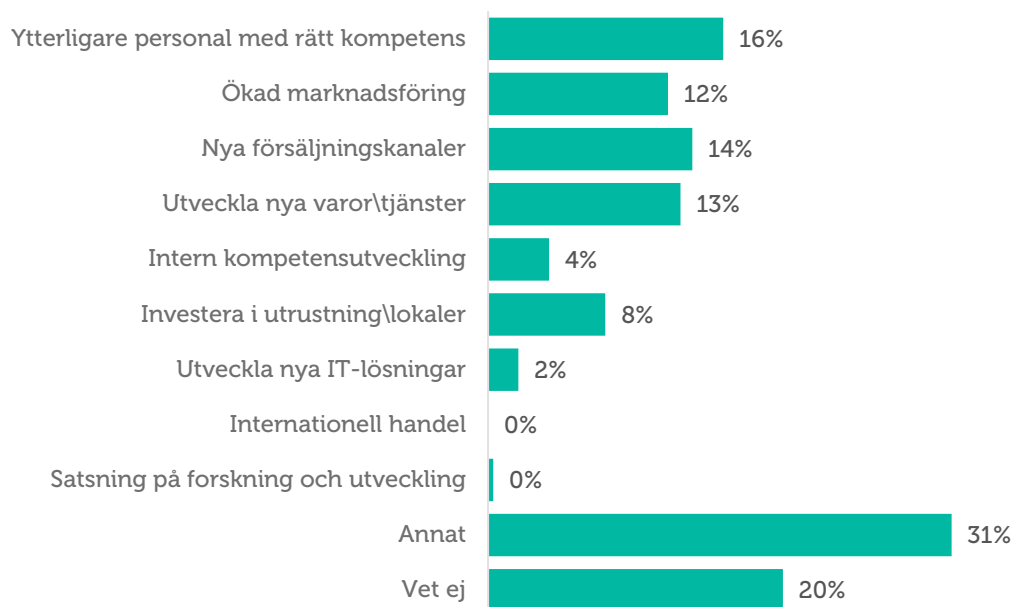
Tuff konkurrens är ett hinder för företagen i länet, 13 procent upplever detta som det största expansionshindret. I årets Småföretagsbarometer har vi bitt företagen specificera vilken typ av konkurrens de upplever. Tittar vi på svaren för riket som helhet svarar vart tredje företag, som uppgett att de upplever tuff konkurrens som ett tillväxthinder, att konkurrensen kommer från nya försäljningskanaler. Detta är sannolikt en konkurrens som även företagen i Västerbottens län upplever. I figur 12 ser vi att företagen i länet bedömer just nya försäljningskanaler som viktigt för företagets tillväxt.

Svag efterfrågan upplevs i högre grad än för riket som helhet som ett tillväxthinder, 13 procent i länet uppger detta som främsta hinder för expansion. Höga arbetskraftskostnader och svårighet med att få finansiering utgör också fortsatt hinder för expansion.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Västerbottens län och i riket 2018 (procent)

Figur 12 Vilka faktorer bedömer ni som viktiga för att företaget ska kunna växa?

Tittar vi specifikt på skatteområdet (Figur 13) ser vi att det framförallt är arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget. Till detta kommer en rad skatter med likartade andelar, bland annat moms och bolagsskatt. Dessa skatter anses dock i mindre grad utgöra ett hinder för tillväxten i företaget. Omkring var tredje företag anser inte att skatter utgör ett hinder för utvecklingen av företaget.

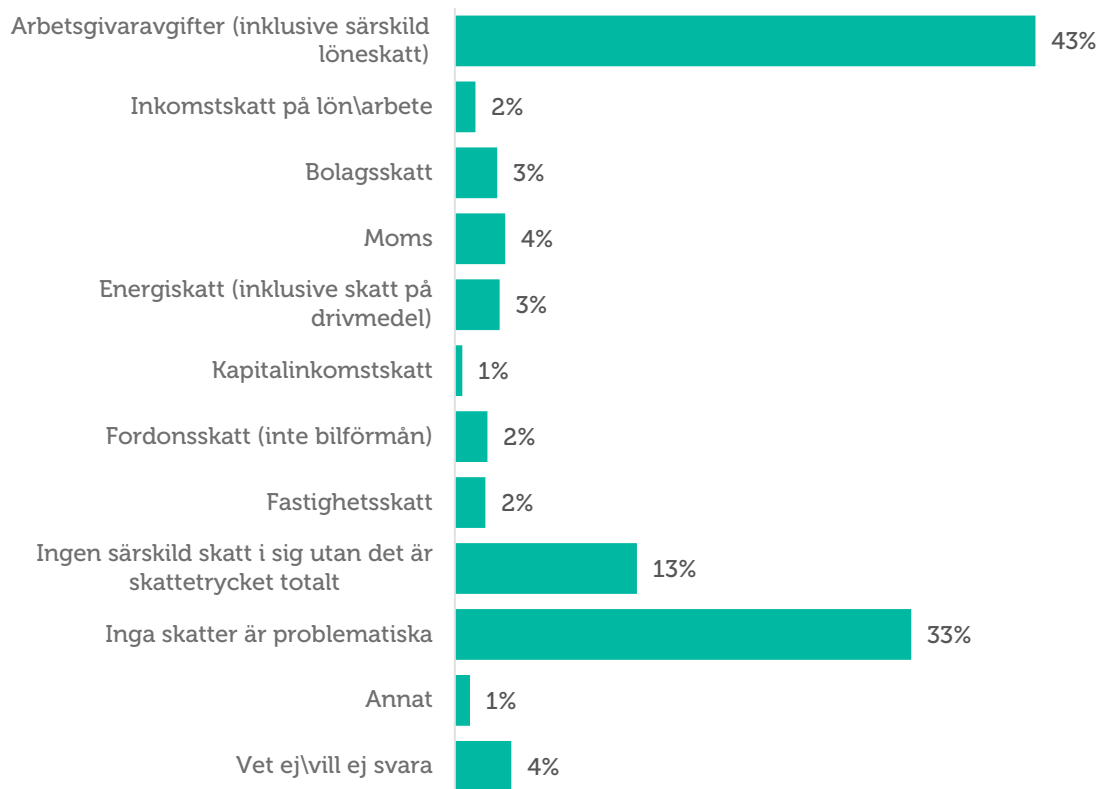

Helena Lundgren Ägare Hotell Forsen

Det är tillfredställande att se att småföretagskonjunkturen i Västerbotten är fortsatt god. Trots att tillväxttakten i konjunkturen har mattats av något ligger den fortsatt högre än riksgenomsnittet.

Det främsta tillväxthindret hos småföretagen i vårt län är svårigheterna med att hitta rätt arbetskraft. Fungerande och effektiva persontransporter mellan städer och samhällen är därför direkt avgörande för fortsatt tillväxt, sysselsättning och utveckling i hela Västerbotten. Det är därför mycket viktigt att medel till elektrifiering av Tvärbanan tillskjuts, en oerhört angelägen fråga för inland och landsbygd i vår region.

Figur 13 Om det finns skatter som du upplever utgör hinder för er att driva ert företag på önskat sätt, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

Slutsatser och policyförslag

Den svenska konjunkturen har fortsatt att utvecklas väl under det senaste året. Framförallt företagen i tillverknings- och exportsektorn upplever en fortsatt god konjunktur. Men nu finns tydliga tecken på att toppen kan ha passerats. För andra året i rad sjunker den samlade konjunkturindikatorn och den ligger nu under det historiska genomsnittet på netttotal 69 jämfört med historiska genomsnittet på 76. Företagen har också reviderat sina förväntningar och ser nu mindre positivt på utvecklingen framöver. Framförallt har förväntningarna på orderingången fallit tillbaka.

Småföretagarkonjunkturen i Västerbotten är fortsatt positiv och mycket god. I fjol såg länet den högsta noteringen sedan finanskrisen då den sammanvägda konjunkturindikatorn var 115. Tillväxttakten i konjunkturen har i årets mätning mattats av något, med en avmattning i samtliga delfaktorer, men ligger fortsatt högre än riksgenomsnittet. Konjunkturindikatorn har minskat från ett netttotal på 115 till 87 på ett års tid. Utfallet i årets mätning blev således inte på den rekordhøga nivå som företagen förväntade sig i fjolårets rapport.

De främsta hindren för företagets tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens, svag efterfrågan och tuff konkurrens från exempelvis nya försäljningskanaler. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i Västerbotten har 34 procent av företagen tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till varför företagen tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Trots detta ser något fler än sex av tio företag i länet goda möjligheter att expandera. Årets Småföretagsbarometer visar också att företagen räknar med fortsatt god lönsamhet. Frågan är bara om företagets tillväxtplaner kommer att kunna realiseras. Det näringspolitiska arbetet bör därför under det närmaste året fokuseras på att åtgärda matchningsproblemen på den svenska arbetsmarknaden. Reformerna som sänker trösklarna för att anställa behövs också för en mer inkluderande arbetsmarknad på sikt.

Konjunkturutvecklingen i omvärlden fortsätter att bidra positivt till den svenska tillväxten, men det finns också en betydande oro vilket också avspeglar sig i en svag krona. Till detta kommer också det inhemska parlamentariska läget, vilket medför en politisk oförutsägbarhet som kommer att bestå in i nästa mandatperiod. Arbetsmarknadsåtgärder, skatter och andra för konkurrenskraften viktiga frågor riskerar att hamna i långbänk med risk att nyinvesteringar och anställningar skjuts på framtiden.

Goda tillväxtförutsättningar för Sveriges småföretag oavsett i vilken bransch eller var i landet de befinner sig är avgörande för välbefinnandets utvecklingen. Även om svensk tillväxt fortfarande är stark finns det områden där reformer skulle ha stor betydelse.

Säkra småföretagens tillgång till kompetens

Svenska småföretags svårigheter med att hitta arbetskraft med rätt kompetens har blivit allt mer akuta. Kvaliteten på det svenska utbildningssystemet måste höjas på alla nivåer och bli mer anpassat efter arbetsmarknadens efterfrågan.

Sänk kostnaden för att anställa och underlätta rekrytering

Många företag upplever att kostnaderna för att anställa är för höga. Fler vägar in i arbetslivet behövs för de grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Ta ner trösklarna för att starta företag

Många svenskar funderar på att starta företag men det är betydligt färre som tar steget. Fler skulle våga förverkliga sina affärsidéer om balansen mellan risk och avkastning förbättrades. Att till exempel utveckla och anpassa trygghetssystemen för företagare skulle kunna ha en avgörande betydelse.